

Søndre park – Lillehammer

Besøkende til Lillehammer lar seg raskt imponere av de mange grønne innslagene i byen og nærheten til omgivende skog-natur. Men småbyen har også en interessant parkhistorie, og den største av byens parker, Søndre park, kan se tilbake på vel hundre år til nytte for innbyggere og turister. Anleggsarbeidene ble satt i gang i 1883 og var fullført i 1894. Men parken har endret ansikt flere ganger siden.

Landskapsarkitekt **Tore Edvard Bergaust** MNLA, **Ole Billing Hansen**, park & anlegg

Lillehammers første reguleringsplan ble utarbeidet av Carl Christian Buchholz i 1828. I denne planen var det ikke avsatt areal til parkanlegg, derimot ble det tegnet inn to torg. Det ene av disse to torgene lå på arealet ovenfor Lillehammer kirke opp til Storgata, altså der Søndre park ligger i dag. Arealet lå opprinnelig under Hammer gård. Da gården skulle selges på auksjon, besluttet kommunestyret 9. februar 1850 at den skulle kjøpes dersom prisen ikke ble over 10.000 speciedaler. Latin- og realskolen ble oppført i

1858 i lia ovenfor torgarealet ved kirken. Skolen var byens første praktbygning, bygd i tidens stil, med middelalderske og romanske forbilder, tegnet av arkitekt Holtermann.

Fra torg til park

I denne perioden blir det dannet treplantings-selskaper og forskjønnelseskomiteer i en rekke norske byer. Det var en trend i tiden. I september 1864 ble «Træplantingsselskabet» på Lillehammer stiftet med formål å virke for byens og omegnens forskjønnelse. Selskapet

var et utslag av våknende kultursans og ønske om å smykke byen, som på den tiden ga et nokså fattigslig inntrykk. En viktig oppgave var beplantning av "Skoleparken", terrenget foran skolen, som lå nakent og ubearbeidet. Det ble tilkjørt jord, og allerede i 1865 og -66 ble det plantet 200 trær.

Selskapet ba kommunestyret om å få overdratt jorden som lå nedenfor Skoleparken til park, det som i reguleringsplanen var avsatt til torg. Kommunestyret avsto denne søknaden. Det gamle torget ved kirken hadde for lengst utspilt sin rolle. Torget lå utenfor forretningsstrøket og ble ikke nytt under markedet, slik som i byens første tid. Allerede i 1863 fremmet fogd Horster et forslag om å anskaffe en ny torgplass. Man valgte et areal som både lå nær Storgaten og sentralt i byen, et areal som kunne skaffes ved rimelige omkostninger. Byen fikk her det Stortorg som den har hatt siden. Dermed var det åpnet mulighet for å anlegge en park på arealet mellom Skoleparken og kirken.

På samme tid begynte Lillehammer å få ry som turistby. Den helbredende luften og naturen var noen av hovedattraksjonene.

Ledende innbyggere så muligheter i dette, men det krevde anlegg på lik linje med det som fantes i kurbyer rundt om i Europa. En høyverdig park for sosialt liv og spaserganger var dermed et "must" for å lokke til seg det rekreasjonsbærende borgerskapet. Det var også gunstig at parken på denne tiden hadde god forbindelse til Maihaugen og utmarken.

Dette var en tid med økonomisk vekst og et økende demokratisk samfunnsyn ledet av et voksende borgerskap med sosiale ambisjoner. Borgerskapet tar med seg noen av det gamle aristokratiets idealer, men er sjelden så velhavende og prangende. Har en ikke råd til å anlegge sin egen park, så får en forene kreftene og gjøre det til en offentlig sak, til gagn for alle.

Selskap for byens vel

"Selskapet for Lillehammer bys vel" ble konstituert 23. april 1885. Dets statutter begynner med følgende ord: "Selskapets formål er etter evne å virke for alt som kan tjene til gagn og forskjønnelse for byen." Militærlege Grønstad ble valgt til selskapets første formann. Gjennom mange år var han

Foto: Karl Næsdal

ers grønne arvesmykke

Keystone Compac

Keystone Country Manor

Keystone Garden Wall

Heda Kombimur

Keystone

Världens mest sålda mursystem

Keystone är ett flexibelt och komplett mursystem. Murens smarta konstruktion med låsstarvar av glasfiber gör den både ovanligt stabil och enkel att montera. Du behöver varken murbruk eller specialverktyg. Dessutom är en Keystonemur vacker att se på. Så det finns många anledningar till att Keystone är världens mest sålda mursystem.

Heda har ett heltäckande Keystonesortiment och tillverkar även det flexibla egna mursystemet Heda Kombimur.

 HEDA
HÅLLER I LÄNGDEN

Hedareds Sand & Betong AB 504 92 HEDARED
Tel 033-22 24 00 Fax 033-22 24 44 www.heda.nu

«Skoleparken» med beplantning fra 1860-årene, desember 2006. Foto Ole Billing Hansen.

selskapets drivende kraft, og han plantet selv det som i dag er store trær i parken.

Av selskapets virksomhet var det etablering av en park som først og fremst opptok styrets interesse. Da selskapet igjen fremmet et forslag til kommunestyret om omdispensering av arealet nedenfor Skoleparken til park våren 1885, ble det innvilget. Opparbeidelsen ble påbegynt samtidig som selskapet overtok det videre arbeidet i Skoleparken og et par mindre anlegg. Til slike store arbeider monnet naturligvis ikke medlemskontingenten. I 1885 stilte kommunestyret og byens sparebank 1200 kroner til selskapets rådighet og bevilget gjennom årene store beløp. I perioden 1887-1915 kom brennevinnssamlaget til med store bevilgninger, foruten betydelige summer donert av privatpersoner.

Parkanlegget ble det største av Selskapets arbeider. Stykket måtte kartlegges, en plan for arbeidet skulle utarbeides og betydelige planerings- og dreneringsarbeider måtte

utføres før en kunne begynne å anlegge gangstier og plener. Bekken som gikk over jorden, måtte ledes inn i en grøft og samles i en liten dam der en senere fikk anbrakt "det strålende springvand", som en innsender til "Oplands Tidende" allerede i 1839 hadde sett for seg. Springvannet omgir en sinkfigur som forestiller "Leda og svanen". Dammen var og er for øvrig et stadig tilbakevendende tema. Den ble ikke tett, og det ble satt i gang en rekke tiltak, som tetting med leire og bygging av en steinmur rundt den.

Videreutvikling av parken

Parken ble gradvis mer og mer ferdig. Det ble årlig tilkjørt strandsingel til gangveger og plasser, det ble satt ut løse og faste benker, og det ble plantet busker og trær. Hærverk var heller ikke ukjent, og i 1894 beklager bestyrelsen seg over at fem trær er blitt ødelagt "ved Kaadhed og Raahed". En grotte ble ferdig murt med sparklede vegger, og dekket med jordtak. Den skulle være til ly i

regn og sterk kulde. En sjelden stein ble plassert, og årstallet 1883 for oppstarten på anlegget ble hogd inn. Videre ble det anlagt trapper og avsatt midler til en større fontene og springvann. I 1893 ble det bygd en musikkpaviljong som var mer influert av urban/kontinental stil enn de fleste andre musikkpaviljonger reist på denne tiden. Det mer tidstypiske var en frodig norsk sveitserstil.

Parken ble snart Lillehammers fineste område. I musikkpaviljongen holdt byens musikkforening sine konserter om sommerkveldene. Det gjør musikkforeningen for øvrig fortsatt. Paviljongen er ikke den samme, men den står på samme sted. En liten sommerrestaurant kom også til. Den ble plassert på den åpne plassen nedenfor dammen, med utsyn mot paviljongen. Dette svekket noe av den aksiale siktlinjen mellom kirken og skolen, men dette ble gjenopprettet da dagens parkkafé ble reist utenfor siktlinjen i 1933.

Til fryd og promenade

Tre perioder i landskapsparkens utvikling (den engelske, den romantiske og den viktorianske – se *park & anlegg* hjemmeside) danner stilmessig bakgrunn for Søndre park. Byparkene på 1850-tallet og fremover var ikke bruksparker i dagens forstand, men pryde- og promenadeanlegg, der en holdt seg til de rommelige, slyngende gangvegene. Det var representative paradeanlegg som avspeilet byens dannelse og ambisjoner, bygd av og for borgerskapet. Parkene var til lyst, fryd og promenade. De ble arena for innbyggernes liv på godværssettermiddager. Her kunne en se og bli sett, vise de nyeste kreasjoner innen klær og hatter til allmenn beundring og misunnelse, snappe opp siste nytt fra ryktebørsen, eller sitte ned og la den lokale verden passere revy. Parken var et fristed der unge, svermende kunne møtes – *à la mode parisienne*.

Park over tre kvartaler

Noe skiller imidlertid Søndre park fra det gjengse på denne tiden. Parken ble visuelt aksialt bygd opp mellom Kirken og Den høyere almueskole. Innganger, trapper, fonteneskåler, dam og fontene ble plassert i denne akse, som de spaserende krysset på sin ferd gjennom parken. Akse ble ved seinere forandringer og omlegginger forsterket, med bl.a. plasseringen av "Leda og svanen" i dammen, monumentet over rektor Ulrik Fredrik Lange nedenfor skolen og bautaen over oppdageren og etnografen Carl Sofus Lumholtz i parken. Den nevnte bautaen kom til erstatning for en liten fontene som sto der tidligere. Akse ender for øvrig i gravkapellet ved kirken.

Husene, kirken og skolebygningen var nok

TORVPLATER MED MANGE MULIGHETER!

HALLINGTORV

Noen fordeler med GRØNN MUR fra HallingTorv:

- Miljøvennlig
- Støyabsorberende
- Fleksibelt og enkelt byggesystem
- Kort byggetid
- Rimelige løsninger

GRØNN MUR er testet av SINTEF

www.hallingtorv.no

førende for den aksiale oppbyggingen. Opprinnelig kom en inn i akse gjennom doble porter, gikk opp den snorrette grusvegen som førte frem til gymnaset med sin symmetriske form. Både gymnaset og kirken, som ble flyttet inn i akse ved nybyggingen i 1882, ligger som tronende monumentalbygg og har en riktig dominerende plass i anlegget, etter tidens ånd, med den sedvanlige grusgangen omkring. Denne virkningen i bylandskapet var nok enda sterkere tidligere, da byen ellers besto av lav trehusbebyggelse.

Hele terrenget der disse tre anleggene ligger, faller jevnt nedover og danner en enhet. Også her kan vi muligens registrere påvirkning utenfra. Det mest kjente hjemlige eksemplet er nok Stortinget – Eidsvolls plass – Studentertunden, som også går over tre kvartaler.

Plantematerialet som ble brukt, ble for en stor del gitt som gaver og flyttet fra private hager. Derfor ble det etablert relativt store planter. Av planteslag kan nevnes at det i 1891 kom et parti sjelden gran fra det finske skoginstituttet. Til innramming av parken ble det plantet granhekk på tre sider, så det typiske nordiske motivet fra denne perioden fikk også sin plass. På den fjerde siden, mot Storgata, ble stakittgjerdet beholdt. For øvrig var plantingene konsentrert om ytterkantene, men med en del buskplantinger ordnet symmetrisk fra og om dammen og opp mot Storgata. Ved dammen, som var inngjerdet i likhet med gressflatene, var det et lite andehus og en liten bro over utløpet. Av utstyr for øvrig var det hvitmalte trebenker med spiler i ryggen.

Spør av funksjonalisme

Seinere stilretninger har også påvirket parken med diverse endringer. Funksjonalismens ideer om lys, luft og grønt førte til at parker skulle være til rekreasjon. Åpne, grønne flater ble foretrukket. Mange skyggegivende trær ble felt og grusflatene krympet i størrelse. Det viktigste bidraget fra denne perioden er Parkkaféen fra 1933, i en renskåret stil med klare drag av art deco. Den nåværende musikkpaviljongen er i etterkrigsarkitektur.

Det ble tillatt å bruke plenene. I 1959 ble det under landets første "Lysuke" monterte lysopplegg for hele parken. Denne understreket anleggets karakter og oppbygging. Særlig i flombelysning kunne parken minne om et italiensk, terrassert renessanseanlegg. Lysene var slik arrangert at en kan få inntrykk av en kaskade ned langs parkens akse. Kvaliteten ble etter hvert forringet av slitasje og forfall, og biltrafikken er blitt en stadig større belastning i gatene rundt parken, med støy, støv og eksos.

Sluttord

Parken ble anlagt i en tid da det var akseptabelt med arbeidskrevende vedlikehold. Det var et gartneranlegg, der nitid omtanke og stell ble satt i høysetet. Vedlikeholdsbudsjettene er blitt redusert, og en del detaljer er forsvunnet, som gjerder, porter, trapper og fontener. Det er i dag krav om enkelt og rasjonelt vedlikehold, tilpasset bruk av maskinelt utstyr. Men parken er fremdeles en perle i byen og et sentralt anlegg for byens innbyggere. Den blir brukt til avkobling, konserter i musikkpaviljongen og andre arrangementer. Parkkaféen er byens "in-sted" på fine sommerdager. Parkforvaltningen prioriterer fortsatt Søndre park høyt. Parken fremstår derfor fortsatt som

et smykke i byen, som en verdig, eldre dame. Hun var en strålende skjønnhet i sin ungdom, men fører seg fortsatt med stil – rank og grasiøs.

Kilder

Forhandlingsprotokollen for Bestyrelsen i Selskabet for Lillehammer Bys Vel.
G. F. Gundersen; Lillehammer i nitti år.
Fåberg historielag; Vandreboka for Fåberg og Lillehammer.
K.Halvorsen; Det gamle Lillehammer.
O.Kvam; Grønnarealene i Lillehammer.

Artikkelen er en forkortet versjon av en beretning til 100-årsjubileet i 1992.

www.beckmaskin.no

Tlf. 66 99 69 89

VELG EN PROFF TIL GRØNTARBEIDET! - sjekk ut våre gode vårpriser!

Markedets
beste
utlelepriser!

Mustang 2076 - 3,4 tonn

- Framtidens kompaktlaster!

- * Servostyring
- * High speed
- * High flow

Atlas hjullaster

- Vi har alle størrelser!

Tysk kvalitet fra 2,5 til 8 tonn.
NB! Ny 2,5 tonner rundt hjørnet!

Airman AX50U-4 - 5,5 tonn

- Landets beste zerotailmaskin!

Vendbart hk-feste, graveskuff, radio,
auto-idle, aircondition og tiltbar hytte.

Canycom S25A

- Vår bestselger!

2,5 tonn, motor 46 hk, hydr. drift,
11 km/t hastighet, 180° svingbar
kasse, 180° vendbart fører sete.

Cormidi RT 80

- Ingen slår oss på minidumpere!

Hydr. drift, hydr. tilt på skuff (80),
motorkasse for mindre støy, belte-
ruller, Yanmar dieselm. m/elektrisk start.

Beck Maskin AS
Postboks 424
Peder Slettners vei 4
1410 Kolbotn

Christian Beck: 40407170
Gunnar Hatlen: 98261312
Sven Olav Olvin: 98261311

Trøndelag / Nordland:
Skjetne Maskin AS - tlf.: 415 61 908

Møre og Romsdal:
Tor Bugge - tlf.: 908 34 632

Rogaland / Hordaland:
Robert Heien - tlf.: 901 35 057

Tromsø:
Morten Traasdahl - tlf.: 918 48 088

Vi tar forbehold om evt. trykfeil.

Lillehammer:

Med grøntdrag fra Mjøsa

– Et viktig særpreg ved grønnstrukturen i Lillehammer er grøntdragene som følger elveløpene gjennom byen, sier fagkonsulent Øystein Tande i Lillehammer kommune. Grøntdragene går fra strandsonen ved Mjøsa og opp til skogsmarka i overkant av byen. For å sikre publikum tilgang til marka er det i enkelte av grøntdragene lagt turstier som leder opp til den omliggende naturen. Byens innbyggere har en unik nærhet til naturområder.

Ole Billing Hansen

Nærheten til Mjøsa betyr også mye. Det er lagt til rette for bl.a. bading og annet friluftsliv. Langs østsiden av Mjøsa og oppover langs Lågen er det over tid arbeidet med en sammenhengende turveg fra Søre Ål til Fåberg. Store deler av denne traseen er ferdig opparbeidet. Langs turvegen er det bl.a. tre badeplasser, to fotballbaner og en sandvolleyballbane.

– Lillehammer kommune har skilt mellom bestiller- og utførerfunksjonene, som ivaretas av henholdsvis tjenesteområde Teknisk forvaltning og Teknisk drift, sier fagkonsulent Øystein Tande i forvaltningsenheten Park, Idrett og Friluftsliv.

– Idretts- og friluftsanleggene blir høyt verdsatt av lokalbefolkningen, sier Tande, som roser det gode samarbeidet med idrettslag, Lillehammer og omegn turistforening og enkeltpersoner når det gjelder vedlikehold av det omfattende sti- og løypenettet i kommunen.

Bestiller og utfører

I 2003 vedtok Lillehammer kommune et skille mellom bestiller- og utførerfunksjonene. Målet med skillet var prisseksjonering av tjenestene. Forvaltningen av park, idrett og friluftsliv ligger i dag under tjenesteområdet Teknisk forvaltning, som også inneholder Veg og trafikk samt Vann og avløp. Park, Idrett og Friluftsliv består av 3,3 årsverk med en landskapsarkitekt, en anleggsgartner, en

idrettkonsulent, samt en natur- og friluftskonsulent i halv stilling. Teknisk drift er utfører enheten. I tillegg til drift av parker, idretts- og friluftsområder, har denne enheten også ansvaret for driften av veier og diverse transport.

Tande påpeker at den prosessen de har vært igjennom ved å skille bestiller- og utførerrollene har vært nyttig.

– Diskusjoner og "krangling" har rusket opp i vanemessige arbeidsmåter. Men en intern bestiller/utfører-modell krever oppfølging av utført arbeid, og dette igjen er et spørsmål om kapasitet. En god dialog mellom partene er avhengig av at det er tilstrekkelig fagkompetanse på begge sider, understreker han.

PARK OG IDRETT

Din trivsel – vår jobb

Vi leverer tjenester innen:

- Anlegg og vedlikehold
- Parker og hager
- Badestrender og friområder
- Idrettsanlegg og nærmiljøanlegg
- Blomsterutsmykninger
- Graffitibekjempelse
- Trepleie
- Lekeplasskontroll

Ta kontakt med oss:
T: 924 60 800
www.parkidrett.no

PARK OG IDRETT

edd til skogsmark

Mjøs-området er kjent for kalkrik jord og dermed gunstige betingelser for syrin. Et besøk i Lillehammer mot slutten av juni imponerer med både duft- og fargeinntrykk.

Følger av OL 1994

Olympiske leker på Lillehammer ga ikke de helt store utslagene med hensyn til grøntanlegg som kommunen har ansvar for. Treplanting langs en del omlagte vegger var imidlertid et viktig tiltak.

Endringene ble større på idrettsiden. Stampesletta, som bl.a. inneholder fotballbaner og friidrettsbane, ble brukt under OL. Anleggene trengte en del rehabilitering etterpå. I tillegg kom det nye haller som gjorde at endringene ble betydelige. Etter OL ble Lillehammer Olympiapark etablert som et

etterbrukselskap av OL-anleggene. Til selskapets ansvarsområde ligger blant annet drift av konkurranseløypene som ble brukt under OL. Disse løypene ligger i marka øst for byen, der Lillehammer kommune har ansvaret for turløypenettet mellom byen og fjellet. Gjennom årene har Lillehammer Olympiapark og Lillehammer kommune samarbeidet om driften av løypene.

– For øvrig måtte vi innføre en del restriksjoner før OL, minnes Øystein Tande. – Dette fordi det bl.a. ble planlagt en del arrangementer i Søndre park, noe vi mente

Lillehammer

Lillehammer ligger ved nordenden av Mjøsa. Kommunen omfatter i dag 477 km², har noe over 25.000 innbyggere og er et resultat av sammenslåing av Lillehammer og Fåberg kommuner i 1964. Byen fikk kjøpstadsrettigheter 7. august 1827. Den viktigste grunnen til dette var Mesna-elva og den industrien som etter hvert ble etablert langs elva. Her lå blant annet steinknuseri, kartongfabrikk, pipefabrikk, knappefabrikk, ullvarefabrikk, en jern- og metallbedrift, samt bomullsspinneri. Ved etablering av kjøpstaden var gården Hammer sentral. Her møttes to viktige ferdselsårer – “Den trondhjemske hovedveg” og vegen opp fra fergestedet ved Mjøsa. Fra gammelt av var Hammer gård tingsted, markeds plass, eksersisplass, og her lå kirken. Markedet er nevnt allerede i Håkon Håkonssons saga, og gården var trolig overnattingssted for birkebeinerne Torstein Skjevla og Skjervald Skrukka julen 1205, før de la i veg med kongssønnen over fjellet til Rena. I dag er Lillehammer et regionalt handels- og servicesenter og administrasjonssentrum for Oppland fylke. De Sandvigske Samlinger på Maihaugen, Lillehammer Kunstmuseum, OL-anleggene og Norges Olympiske Museum er attraksjoner for besøkende til byen.

kunne gå ut over parken. For å “beskytte” grøntområdet vedtok kommunestyret retningslinjer for bruken av parken.

Naturopplevelse og fysisk aktivitet for alle

Kommunestyret i Lillehammer vedtok 27. januar 2005 en kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse. Den legger vekt på at kommunen skal bidra til økt fysisk aktivitet blant barn og unge, noe som innebærer prioritert rehabilitering, vedlikehold og videreutvikling av eksisterende anlegg, og at en ved utbygging av nye anlegg skal

Skoleparken, den øvre delen av Søndre park, finnes lerketrær som kan hende er 140 år gamle og som preger parken med gyldne farger en sein høstdag.

prioritere flerbruk og høy bruksfrekvens. Grønnstrukturen skal videreutvikles og skape identitet, og større eller særlig verdifulle naturområder skal sikres mot inngrep som kan forringe kvalitetene som rekreasjonsområde. Planen legger også vekt på at estetikk og kulturhistoriske verdier skal ivaretas og peker spesielt på de sentrale parkanleggene (se egen artikkel om Søndre park).

Kommunedelplanen oppsummerer byens beholdning av grøntanlegg. Lillehammer kommune har fem parker, 13 idrettsanlegg, 17 lekeplasser, 50 nærmiljøanlegg og 12 badeplasser. Kommunedelplanen konkluderer

med at det bør legges stor vekt på rehabilitering og ombygging av eksisterende anlegg slik at anleggene får bedre driftsøkonomi og høyere bruksfrekvens. Dette bør kommunen prioritere fremfor utbygging av nye anlegg, heter det i planen.

Grøntfaglig forum samler mjøskommunene

Parkforvaltningen i de fire Mjøs-kommunene Hamar, Ringsaker, Lillehammer og Gjøvik møtes to ganger årlig til utveksling av erfaringer og idéer. De har i fellesskap utviklet skriftlige retningslinjer for gravearbeider, et hefte som brukes flittig av entreprenører og andre som utfører gravearbeider i kommunene.

– Forvaltningene har god personlig kontakt og vi ringer ofte for å spørre hverandre til råds. Det er en god måte å utnytte den enkeltes spesialkompetanse på, sier Øystein Tande.

– Dessuten har den årlige felles sommerturen for de fire parketatene, både forvaltningene og utførerstabene, etter hvert blitt en tradisjon. Da legger vi aktuelle arbeidsoppgaver til side en dag og drar ut i verden for å se hvordan andre grønne virksomheter opererer. Det er nyttig med litt inspirasjon i hverdagen!

Parker og gravlunder i Lillehammer har stort arts mangfold til å være i en innlandsby. Klimatisk ligger byen ganske gunstig til, med Mjøsa som et varmemagasin utover høsten, og selv om byen ligger langt inne i landet, ligger innsjøen bare 123 meter over havet. Den som besøker Lillehammer i slutten av juni blir imponert over det store antallet syrningsarter i parker og privathager i byen. Her

er et flott fargespekter i hvitt, rosa og blållilla, i sorter med enkle eller fylte blomster.

Grøntdrag truet av gjengroing

– Inne i sentrum får vi en del forespørsler om å felle trær som skygger, sier Øystein Tande.

– Vi etterkommer slike ønsker i en del tilfeller, men like ofte argumenterer vi for å la trærne stå. Langs deler av grøntdragene og på en del friområder er det imidlertid ikke kapasitet til å følge opp med skjøtselstiltak. Det er fare for at noen av grøntarealene som bl.a. er tenkt til lek, etter hvert gror igjen. Derfor gir vi ofte naboer til slike områder lov til å tynne, etter at de har varslet berørte naboer. Vi har også en del ivrige pensjonister som ber om å få lov til å rydde for å ha noe å gjøre og sørge for vedforsyning til vinteren, avslutter Øystein Tande.

Snoddig spisslønn

Ved Hammartun barneskole i Lillehammer står dette snoddy (snoddy) lønnetreet. Mens treet var ungt, ble stammen vridd rundt sin egen akse. Utrolig nok har treet overlevd, og det fremstår i dag som en skulptur. Vaktmester Kjetil Holmbakken opplyser at treet ble funnet så verdifullt at det ble tatt vare på under utbygging av barneskolen. Han forteller at treetshistorie trolig går tilbake til krigens dager, da en hund som var bundet til stammen, skal ha forårsaket skadeverket. Uansett, seksti år etter sitter lillehamringene igjen med noe som vel kan plasseres i kategorien "levende kunst" – selv om fremgangsmåten nok ikke faller helt i smak hos alle arborister...

VANNINGSSYSTEMER

Totalleverandør av vanningsutstyr

Se våre priser: www.freberg.no

BRØDR.
FREBERG AS
Tønsberg

Tlf: 33 30 86 60 - E-post: post@freberg.no - www.freberg.no